

Mário Polónyi

ESTE MNOVO OBČAS NIEČO PAHNE

O ženách

Zrkadlo

Zbadal som sa, usmial, no žiaľ, som s
niekým iným.
Tak iba tak
sedím a dívam sa preč.

Brano otvára ráno

Opri si hlavu o moju podrážku.
Len tak sa motýľ premení na dlážku.
Len tak si pospiš, ako už nie dávno.
Len tak sa staneš podľa iných slávnou.

Vyzleč si telo, kde nikto nechodí.
Len tak si zaplávaš s vodou aj bez vody.
Len tak sa opáliš tam, kam chodím málo.
Len tak sa odstane, čo sa včera stalo.

Zapni si zips od hora až dole.
Len tak ti zožerú hrošiu kožu mole.
Len tak sa ochrániš, keď ti idem pomôcť.
Len tak budeš ďalej mlčať týmto tónom.

Zahod' čisté listy, kým máš ešte aké.
Len tak začni zbierať výzvy krátkozraké.
Len tak prestaň vládať písať večným perom
o tom, prečo stojíš a o ktorým smerom.

Kto spadne, keď ťa potknem?

Keď spadnem, niekto sa potkne.
Možno ich bude aj dosť.
Dotkne sa ma smrť? Nedotkne?
Ak áno, budem jej hosť.

Ponorím sa do kúpeľa,
vyjdem čistý ako hriech.
Niekomu to vadí? Nech.

Predo dvermi

Ani otázka nie je zadarmo, podľa
teórie času. Za dvacku sa naučíš
šetriť a za kilečko utrácať. Opačný
postup je poučnejší, nestihneš si
ani pofúkať jazvy.

Bosý mi sem nechod', teraz som zametala.

Bozk

Ty si iná. Ty si labuť.
Nezmeniš sa na reťaz.
Nepýtaš sa buď či nebuď.
Vták je vták. A plaz je plaz.

Nikdy som nechodil za ženami
bez postranných úmyslov.
Je jedno, či sedíš s ním či s nami
a či sa necháš niesť snami nad vlnami,
nakoniec ostane vždy pár slov,
pár hrobov a len pripravené jamy.

Aj ty sa dívaš do kabíny,
kam iní hádžu staré míny,
aj ty sa češeš na lysinu
a nevieš, kam máš vypluť slinu.

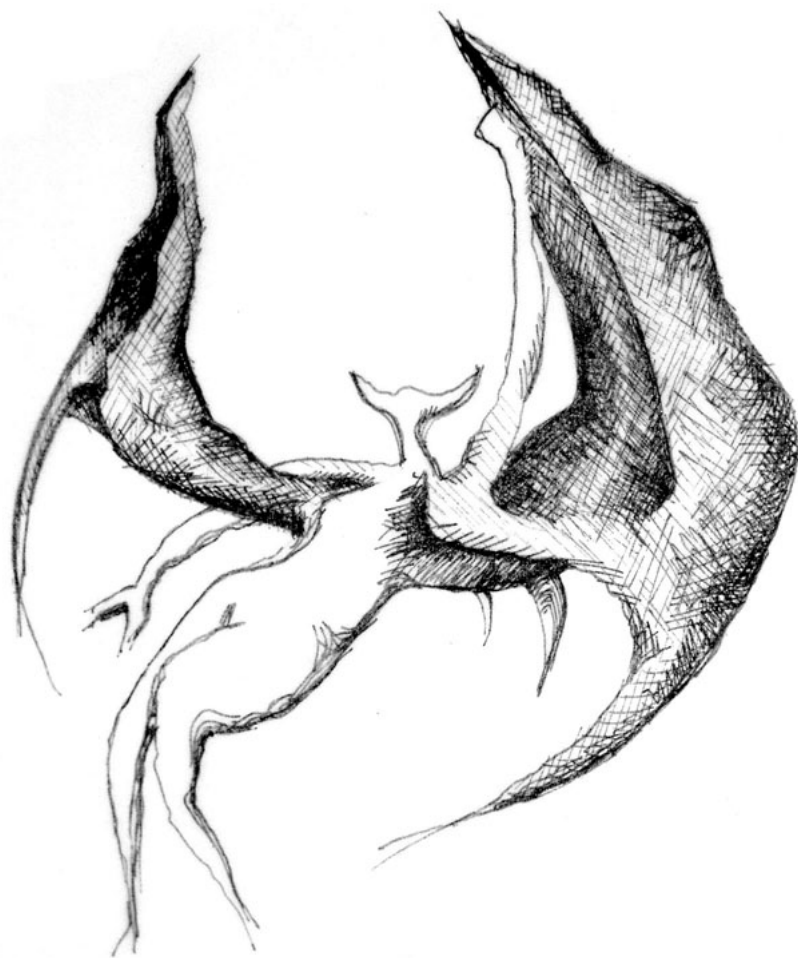
Aj on sa díva cez teba
tak ako predtým ty do jeho vrecák,
aj slnko svieti bez neba
a z bozku ostal vypáchnutý decák

Posledný skaut

Odtrhnem kvet a dám ti ho zjesť,
nádobu s výkalmi odmietam niesť,
radšej sa sklznem po schodoch späť,
veď iste čakajú na odpoveď.

Kradol som dcéry a vracal matky,
chodím vždy okľukou, nepoznám skratky.
Z blata si postavím slnečné dni,
keď nie prvý, tak až posledný.

...na krídlach neslobody

Prachopiesky

Do vlasov mi vošla niečia chorá ruka.
Rozpráva a nevie, pretože je hluchá.
Hladí ma a nevidí, slepota ju kvári,
Hladná je a nevie, čo má v obedári.

Dráždi ma na sluchách, v podpazušnej jamke,
Šepká do zátylku o osmijanke.
Schádza po chrbte ako kvapka potu,
Prichádzaš o blanu, ona o slepotu.

V bode R narazím na hluchú ruku.
Teším sa, spievam rukukukurrruku.
Ty vnímaš akési skreslené hrkú
A končíš krvavá v prachu a v štrku.

Väzeň skazenej duše

Nepoznáš heslo, čo to tu skúšaš?
Dýcham ti nikotín do hriešnych úst.
Dnu vzklíči, zakvitne skazená duša.
Pomôž jej, pusti ju, podaj jej prst.

Ja si ju vychovám, veď mám tvoj návod.
Bude mi variť a nebude jesť.
Mám už len povinnosť, prehral som právo.
Neprávo na hriech a právo na trest.

Bude ma týrať s úsmevom plodu,
Bude mi kázať a bude ma biť.
Zhnije a zvalí to na neúrodu,
Nájde a postaví nado mnou kryt.

Chcem byť jej väzeň,
Na krku mať puto,
Dívať sa cezeň
Oddane a kruto.

Obrázok

Mária mi nakreslila koňa
Na krku mal svetlo z bicykla
Z druhej strany bol napoly
Žirafou a slonom

Do hrivy mu niekto vbodol kvet
A na chrbát vytetoval hviezdu židovskú
Pri chôdzi si prednou labou šlapal na svoj chvost
Obklopený hydinou a psami

Potom mi to venovala s prísne dôverným
„Neukazuj. To je všetko iba pre teba.“

Obrázky sa hromadia, mám ich celú kopu.
Do každého láska vryla svoj dvojité tieň.
Bijú sa a naháňajú, ľúbia navzájom.

Jazykoclamy

Na mojej žene sa mi najviac páči
Že má dve rôzne nohy
Jedna je v topánke s kovovým podpätkom
Druhá je bosá špinavá veselá
Jedna je

V strohej pančuche a svaly na nej sú
Strašne pravidelné
Druhá je v nohavici s dierou na kolene
Šibalsky vykúka
Sinka sa usmieva aj chrasta sa usmieva

Na mojej nohe sa mi najviac páči
Že má dve rôzne ženy

...žena mojich nôh

Za zákrutou

Áno, sledujem, čo všetko,
Ako si to len môže dovoliť,
Ti voda odnáša.

Sledujem čipkované aj gravidné,
Bolí to tvoje úplne prvé.
Sledujem nemé otvorené ústa,
Hard(roz)kovú náramku, ihly
V nose, na ramenách, obrázky...

Ďalej nesledujem. Len vidím
Plávať tvoj rozhovor s Bohom,
Tvoju prehru v bare, tvoj
Nabitý de Kolt, súdim,
Moc toho z teba neostalo.

Obzerám sa, či ešte niečo,
Ale nie.
Čakám.

Váľam si prázdne gule v štrku
A viem, že po mňa si tiež príde.

Úsvit

Strašne sa snažím.
Strašne.
Strašne.

To tu mám prečo trikrát?

Tečie zo mňa pot,
asi som sa zakoktal
a výsledkom je
výkal s makom.

Rozdelím ťa po bratsky.
Hlavu tebe, telo mne.
Utiahneme opasky
spiklenecky, tajomne.

Na šiji, na rukách, v lone...
Vypustím dva psy a kone.
Keď sado, tak so všetkým.
Ty krvácaš a ja spím.

Sníva sa mi. Niečo zlé.
Sliny na vankúši, na skle,
na koberci, na podlahe,
na zemi.
Tri falošné do-re-mi,
potom jeden štvrťtón.

Nebola si to ty.
Bol to on.

Z postele do postele

Jazdíš na koni?
Pričapnem ťa kopytom
do rozbitého skla.
Zalejem ťa flaškovým Keltom.

O polnoci som sa vybral
na cintorín. Reku že
donesiem pár deka svetla
v krčahu.

Aby som dovidel
aspoň do dvanástorníka.
Čo sa týka mazu,
som ultraproduktívny, oah!
Za chôdze mi kvapká na zips
ako pečatný vosk.

Špata, ale vysávať teda vie.
Do poslednej omrvinky.
Eta karandaš.
Eta zaplatíš a máš.

Monitor žmurkol, dal dobrú noc,
pozatváral okná a zhasol.
Načieram si svetla z krčahu
a líham si medzi dojmy.

Daj mi.

Balalajka

Neznášam, keď sa ti
niekto cudzí
prehrabáva v šatníku.

Mne!
patria všetky lopúchové listy.

Zviera

Zobral som ťa k sebe pred ôsmimi rokmi.
Vlnila si bokmi. Vlnila si bokmi,
až ťa natriasalo.

A možno sa mi to celé iba zdalo.

Možno si kráčala vystretá sťa lata,
zhrbená sťa starček či krík v prudkom vetre.
Pamätám si šaty. Sukne, blúzky, svetre...

Zadúšaš sa jedlom. Zadúšaš sa vďakou.
Nemáš rada víly, nemáš rada drakov.
Máš rada len seba a svoj obraz v dreve.
Ten, čo keď smie, plače. A keď nesmie, reve.

Po fúzoch ti steká ako jed po tvári
malá kvapka mlieka. Ako keď sa pári
húsenica s hrochom medzi dvomi stohmi.
Ako keď si večer zahrám karty s Bohmi.

Na prvého skríknem: Vylož nový balík!
Ale to je jedno. Mal to byť len pokyn.
Aj tak. Plný dvor mám invalidných kalík.
Rozvážam ich denne do krčiem a do kín.

Máš chlpaté laby. Nechty takmer po parkety.
Na zajtrajší večer nechal som si len dve vety.
Prvú poviem slávnostne. Druhú iba zdvorilo.
Aby bolo vedľajšie, čo a komu verilo.

Máš chlpaté laby. Nechty takmer po parkety.
Na zajtrajší večer kúpil som ti gin a kvety.
Gin si dáme napoly a kvetov sa vopred zriekam.
Zaspala si na poli. Na ceste odo mňa niekam.

Bosky, pešky, bez peňazí
po poli sa mlčky plazí.

Predám konzervy Kitekat a vrátim sa k svojmu remeslu.

—

Ona sa vyzliekla
ona vyskočila
ona porodila otvorila klietku

Z nej sa vysypali trus a ešte
štuple
Do uší, do dier, do vychodených
vrások

Ona sa dívala
ona zaplatila
ona vybehla von s gumou vôkol pásu

Na nej napísané arabskými znakmi
„So zlodejmi pime,
kým nás neokradnú.“

Ona neplakala
ona iba prišla
ona postavila svoje telo dupkom

Pozrel som sa zdola na dve
križovatky jedna bola slepá
a do druhej zákaz

Ona nezahrešila
ona sa len hrala
ona napísala komu treba tliekať

V rozvírenom vzduchu letia
divé kačky v tvare kosoštvorca
padnutého nabok

Ona utekala
ona sa strašne bála
ona neviem prečo stále bojovala

Na nábojoch značky Sóda
bikarbóna odležal som si svoj
predposledný omyl

Ona zastenala
ona zrazu vstala
ona prekrížila naposledy nohy

boli moje a dnes keď sa na ne
dívam vidím flaky smútku
metlu kôš a zuby a franforce citu
a igelitové vrecia plné napadaných síz
a cudzích hlúpych usmiatej tvári

—
Do čiary života mrazom
Vypálená
Striebro posypaná zlatom zošitá
Očitá zvodkyňa

Ja som jej neodolal aby som ťa
Aby som sa aby ma ochránila
Načiahla po mne skrehnutú
Popálenú ruku a
Pohľadila ma po plesnivom
Líci

Korálky

Černie sa jej chlpaté telo
Dostalo a ešte by chcelo
Nehybne mŕtve zvädza vraždí
Ono je smrť a smrť je každý

Černie sa jej chlpatá hrud'
Dostala a ešte má chuť
Nehybne mŕtva telom klame
Ona je smrť a smrť je Amen

Černejú sa jej chlpaté prsia
Dostali a ešte vždy musia
Nehybne mŕtve telo budia
Oni sú smrť a smrť sú ľudia

O bohoch

Zrkadlo

Dívam sa von a vidím seba.
Mám v očiach hviezdy a v duši tmu.

A je to

Kde si, keď ťa potrebujem?
Kde si, keď sa trápim?
Máš strach, že spravíš zlý dojem?
A že ti to vrátim?

Neboj sa, už ma to prešlo.
Včera som na teba pil,
a dnes mi je všetko jedno.
Bibliu som zahodil.

Nenápadný, nenásilný až nečujný smiech.
Malý chce byť veľký cez silácke gestá.
Bojí sa, že stratí. Nechce. Nesmie. Smie?
Bicepsy z ocele, vo fľaši gin z cesta.

Aha objekt tigrí kožuch, vrecká sa až trasú,
Nevšíma si v očiach jasné znaky nesúhlasu.
To je ono, videl si to? Skoro som ju mal.
Mozog a zrak tohto muža oddeľuje kal.

Jasné, na vzduch. Predsa žeby?
Regene degene debili daj
Nuž, zabíjať bez potreby...

Rýchlou chôdzou

Nevrlé je mesto po slnečnom dni,
nevrlé a prázdne.
Hviezdička moja pomaly vychádza
a hneď zase zapadá. Hneď.
Nenápadne, zákerne spí.

Tých ostatných, na tie nemám nárek.
Tie patria k odpadkom a do umyváriek.
K tým cítim ticho, vodu, zem, oheň, cestu, prach.
K tým sa len usmejem a zmiznem ako vrah.

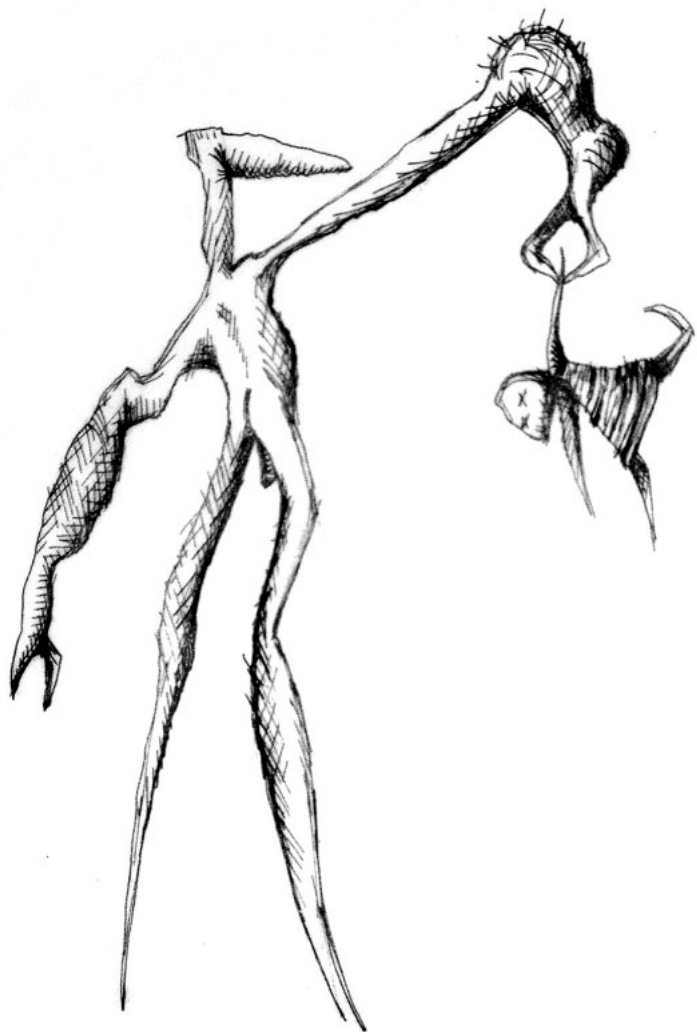
Smutné, ale vtipné mesto po dvoch dňoch,
smutné, ale plné.
Plné života.
Začo? Len k prepychu sôch? Len kvôli minciam?
Ja ti lásku dám, nie, nepožičiam.

Nekúpiš? Akostné. Akosť na dlaň, na kosť.
Bonus a tringelt mi posuň popod strop.
Deviaty mesiac. Máš lopatu a čakan.
Postav jej kolísku a zakop do nej hrob.

Idem sa pýtať:
„A ty, kvietok zašliapnutý, kde sa tu berieš?“
Kvietok je mŕtvy, inak by mi iste
aspoň naznačil, že mu mám dať
pokoj a že nedôveruje neznámym
ľuďom, ktorí sa starajú o cudzie žiale.
„A ty bábika rozlámaná znásilnená,
ako sa máš?“
Klipká na mňa očami a hovorí
o pomste a o zneužívaní, chytí sa za rozkrok
a oblizne si krvavú umelú ruku.

„Ty kurva prašivá, kto sa s tebou baví?“

A tá mi možno bola súdená.

...kam si ťa dám, tam budeš moja

Indián z kmeňa Apičov

Ako to bolo, keď
ould šetrhend dve noci nespál?
Po sebe. Tiež sa len potácal
a žuval ópium, kde zakopol.

Nemal budík. Zobudil sa vždy
keď sa jeho anatomický vankúš
značky Hátatitla či Swallow potreboval
ísť vyšťať. A potom hor sa do
osolených bizónov, čo si spolu
s bráchom nalovili v kanadsko-juhoslovenských
lesoch.

Pleseň? Cha. Žalúdok ako pošva.
A potom hor sa na nákupy do Billy
the Kid.

Zálesák polyglot.
Politik, diplomat, privandrovalec,
čo sa priženil do koženého iglú.

Zabubnujeme si takú pohrebnú
na sem-tamy.
Sem tam sem-ta-tam.
Ta ta se-sem-tam.

Vyhynuté bizóny tiahnu
európskymi ochrannými pásmami
a kovboji s ďalekohľadmi sa dívajú
na nerovný zápas býka s človekom.

Ide o princíp

Sneh je biely.
Mrtvola studená.
Strach sa trasie,
s ním naše kolená.

Oheň páli.
A sluhom sa bridí pán.

Duscman

Odišli.
Spustili domov na povrázku
pospletanom z útržkov erárnej
plachty
Dežo
Delícia
Peugeot
Felícia a
„To si ako predstavujete?“
Tolko odporu v jedinej vete.
Tolko nádeje, sklamaní, citu...
Zabalím časti tiel do igelitu.

Z balkóna visí poster:
„Hen-hudbizmus!“

Prejesť, prepíť, prežuť, prežiť.

Z ucha sa mi zakráda pouličná
Použite lano!
žena chatrne vyzutá a vyzlečená.
Jedinou vetou vykynožím
všetok. Odpor, :-))
Odpor,))-:

Otvor! Budha otca ti naháňam!

Vietor

Pod stromom kvočí vietor
prstami si rozčesáva
šnúrky na topánkach
značky Ugni!

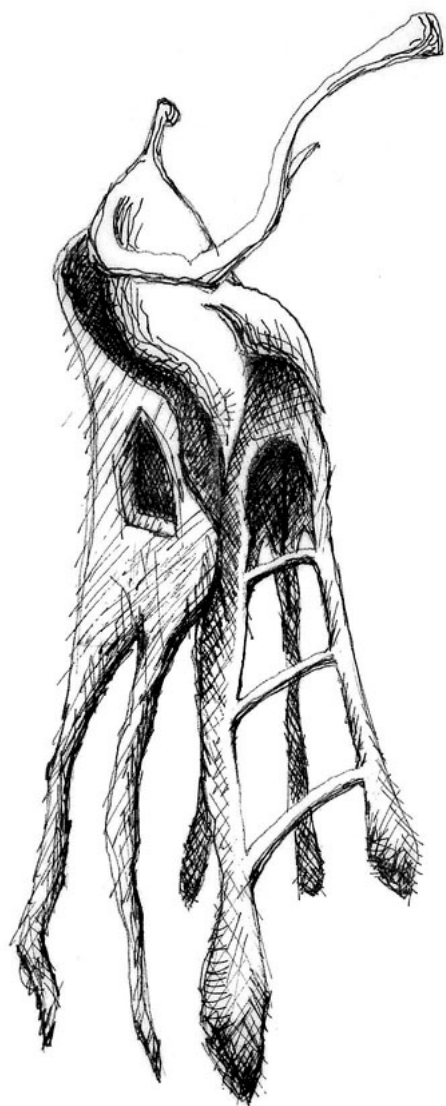
Opráši si strieborné kolená
také strieborné až
priesvitné

Zaplatí za cudzie omyly
hrstou svojho poryvu

—
Prerobil som raj na atómový kryt
od prvého jablka až po posledný nit
od októbra do piatku nám chýba dvadsať árov

Prerobil som peklo na materskú školu
chlapci chodia hore bez, dievčatá bez dolu
teplo niekam uniká zle upchatou škárou

Prerobil som nebo na verejný dom
anjelov som vyhubil a nahradil ich sklom
pána Boha rozvážam k prostitútkam károu

...večer panujem, ráno banujem

—

Zahodím do vln zbrane aj bielu vlajku,
Prehrávam celý život vyhrám len raz.
Možnože potom stretnem neradodajku
A celá táto vojna začne sa zas.

Zas budem vymýšľať nové ťahy,
Prerábať staré, báť sa svedkov,
Nevidieť slepý, plávať nahý,
Spávať s nevinnou mŕtvou štetkou.

Holiť predlaktia, párať bruchá,
Otvárať nože, kliat' a hrešiť,
Zalievat' pieskom vlhké suchá,
S radostou jednoducho nežiť.

O polobohoch

Zrkadlo

Stretli sa dve zrkadlá o polnoci v meste
a ušlo ich pozornosti, že si stoja v ceste.
Prebral ich až ostrý náraz. Našťastie sú celé,
a tak jedno prehovorí, volajme ho smelé.

„Čo si slepé, nevidíš ma? Veď mňa vidí každý.“
Druhé, plaché, zahanbene pozerá do dlažby.
Smelému ho prišlo ľúto, berie ho za plecía,
nenútene vykročí a celú cestu kecia.

Pri pulte sa obzerá za plachým, že čo vezme,
na očiach mu vidí plachú otázočku: „Kde sme?“
„Toto je náš lokál, tu si hľadíme do tvári.
Táto časť je naša, hentam sedia iba páry.“

Hľadia sami na seba a popíjajú pivo.
Všetci sme tu rovnakí, myslia si závistlivo.
Tu keď sa aj pobijú, tak víťaz nie je známy,
kolujú však o ňom veľmi rôznorodé fámy.

Smelé s plachým odchádzajú, držia sa za plecía,
plaché smelo vykročí a celú cestu kecia.
„Vravel som ti, nespi, že už nepi furt, máš málo?
Veď sme všetky rovnaké a ja som sa tak bálo.“

Nádcha

To ma raz múza zase koplá,
najprv do vajec, potom do tváre,
v prachu cesty si ticho šepkám hopla,
vykopla si mi kúsok sopla.

...kopni sa, kto môžeš

Der red Ján

Mal som len šesť rokov, ona mala osem.
Pozerám filmy, klud, viem ako na to.
Prikryl som ju telom, aby nevychladla.
Mala osem rokov a ja som mal šesť.

Mám vás

Asi som sa nestrážil a narástli mi prsia.
Pekné, veľké, okrúhle, a chlpaté až strach.
Zohnal som si bič a robím krotiteľa vtákov.
Dve hodiny cvičím, aby som bol v práci fit.
Pri krste ani nemukli. Jožka s Kožkou ahoj
Dum dum dim de-dym puf ci-li-li-čch´

o odvahe

dnes sa chystá chlapec zaplatiť
zaplatil včera
zaplatí zajtra

ale dnes niekoho stretne
a nakope strach do členkov
napluje mu do dlaní
a zmastí ho preukrutne

stretol, nakopal
napľul, zmastil
zaplatil

Vôňa noci

dve do nemoty opité komárie samičky
sa pritackali k stene
dnes nemá kto rozsvietiť a zahnať sa
ekonomickým a daňovým poradcom
alebo iným nástrojom na hubenie hmyzu

stratil som mnoho krvi

obyčajne mávam tvrdý spánok
ale tá vôňa v polosne prehítam vzduch
HA! nedá sa mi dýchať!

otvorím oči zočím veľké čierne brehá
pozriem vedľa ale ona tíško driemá
tak to teda nie to sa najprv ozbrojím
beriem siemens do jednej nokiú do druhej dlane
a svietim na cudzí objekt v mojej tvári

panebože, veď to vyzerá ako ľudský zadok
ja mám rád pivo a nie neporiadok
búšim doň pästou nech už zo mňa zlezie
ani sa nehne aj chlpy sú sťa z kovu
skúšam vstať a vtedy šok a závrat

z vlastnej riti nie je možný návrat!

Chudoba

Idem si tak po ulici, nemajetný, holý,
keď mi zrazu niekto vsunul do análu kolík.
Z hrdla sa mi vydralo len presvedčivé „Och!“

Odvtedy sa nestážujem, že chudoba bolí.

Heš haš

Dedko, čo je to hašiš?

Keď sa hrá mačka na myš.
Keď sa muž sám seba bojí.

Dedko, a koľko to stojí?

Dve-tri ženy a zopár detí.
Vzducholod', ktorá nedoletí.
Dvadsať rokov, vlasy a jedny pľúca.

Dedko, a mám to brať už za horúca?

Nechaj to vychladnúť. Tak, ako všetko.

Čakanie ubíja. Dáš si tiež, dedko?
Dedko, mne sa krúti hlava.
Len doľava. Nie! Doprava!
Dedko, mne je nejak divne.
Chcem grgnúť a iba zívnem.
Dedko? Asi budem dáviť.

Dones sem potom dve kávy.

Dedko, ty si taký jebo...
Ani neviem prečo. Lebo.
Dedko, prečo sa tak škeríš?
Vieš čo? Ty máš modré pery.
Dedko, ja už idem spať.

Dobrá, chlapče, mám ťa rád.

Kvit

Nestažujem sa, že sa nadriem.
Nadriemeš sa toľko isto.

...von z kože, boha!

Diplomat

Predstavte si
ušatého pštrosa.
A ešte
že má hrdlo z žirafy.
A ešte na každý bok nepár plutiev.

Predstavte si
chvost a škorpióna.
A ešte
na každý bok nepár plutiev.
A ešte
že má hrdlo z žirafy.

Tupír

Vála sa v odpadkoch, k dobru sa hlási,
za sebou vlečie stoh duševnej krásy.
Živí sa potkanmi a vraj aj láskou.

—
Odrhol sa z kúďľa prach.
Rozhodol sa žiť.
Zašiel najprv ku studni,
potom na pažiť.

Narástlo mu sedem hláv,
ale len dva nosy
a preto si zvyšné hlavy
pre istotu kosí.

Čas

Koleso času sa roztopašne tacká
po lesoch, lúkach, mestách a samotách.
V stojí rozkročmo sa nad potôčkom
dívá na rybky a na olejové škrvny,
nechápavo vrtí kučeravou hlavou
a rozhadzuje ručičkami.
„Stojte!“, kričí.
„Ja musím ísť prvé“, dumá.
Potom sa neisto zaradí a
cupoce vpred.

O l'udoch

Zrkadlo

Správa ma zastihla pred zrkadlom.
Udrela.
Ako keď narazí čeľusť na rozbehnutú päšť.
Ako keď narazí maternica na nenarodené dieťa.
Ako keď umrie starý človek.

Je ťažké dožiť sa vysokého veku?
Aj keď sa o tom nikto nedozvie?

Týždeň začína a život končí.
A budúcnosť príde
a neberie ohľad na tých,
čo sa ju snažia ovplyvniť.

Ešte mi ostáva odčiniť pár dobrých skutkov.

Aby som po sebe nezanechal
vedro spermií a dav žobrákov,
aby sa mi okololežiaci nevysmievali
a aby mi hrob nezasypali
pieskom omočeným apatiou.

Žil som. A vy ste sa ma báli.
S nohou (beznohý) na pedáli.
V rozpakoch? Že sa vám smrť máli?

Tak sa pomstite zraneným egám...
...a najlepšie cez svoje vlastné deti.

Ešte mi ostáva naprdieť do hlíny.

Podakovať. Je zač, len niet komu.
Blesk. Bez svetla. A bez hromu.
Telo. Bez údov. Bez rozumu.

Naplujte na veko zvyšky svojej lásky.

Davless

Tiež si občas spomeniem na bývalých blízkych.
Koruna stromu sa zachmúri, ale
listy sa smejú ďalej.
Stopy sa prepádávajú, po jednej
ich zavial chodník. Tu
ma nenájdu, aj keď sa vzdám.

Do tundry vykrikujem svoje zvučné Pomóc.
Vzdávam sa, zapalujem vetry.

Z diaľky počujem kroky...už sú blízko...

Po pravici mám prázdny šatník,
aby som mal kde spať.
Veším sa za náplecníky, ešte
chvíľu nedbalo pohojdávam nohami, potom
znehybniem.
Ešte mnou občas niečo pohne,
túlavý prievan.

Bez strachu utekám s davom za päťami
Keď sám, tak viem, že sám. Tak sám ako s vami.
Nemyslím na výhru. Myslím na hrad nad riekou
a na dav, ktorý som do rovnaka obliekol.
To ma má potešiť? Môžu mi to ukradnúť.
Viem aj bez davu žiť. Ibaže už nemám chuť.

Mlčať je život

Polámaný jazyk, rozbitý na štyri kusy
leží doluznačky na rázcestí viet.
Pomaly sa plazí, nevládze, kašeľ ho dusí,
vyčerpaný z hnačky umrel, už ho niet.

Škaredí ako polnoc

Niektorým mužom svedčí klobúk,
pod blatom na okne,
pod zašpineným plátnom
uprú pohľad do prázdna a.
Usvedčia z pravdy stiskom rúk.

Niekedy neviem, či už treba vstávať,
či sa mi nelení a
a kto a kde ma nechá čakať,
nechá míňať drobné
či pokorne mlčať.
Iba za toto môžeš ty a za to všetko ja.

Rodili ste sa? Netreba? A komu?
Z pupočnej šnúry som vyrobil chomút.
Koniec. Už koľký krát? Koľký krát prievan?
Otvorím, vyberiem, zavriem a spievam.

Mlčím a nikto sa nespýta, prečo.
Chcem sa stať niekým a stále som niečo.
Stále mám náskok a už sa neviem vrátiť.
Keby, tak bude kam?
Vydržím sa zdráhať?

Chomút som zahodil. Mám slobodu na lízing.
Splasene skáčem a radosť neprichádza.
Niektorým ženám svedčí muž s klobúkom.
A mužom nesvedčí, keď sa dámam páčia.

Prázdný byt

Do zátylku mi radiátor vyryl svoj vzor
na zadku mám obrovský mozol
a nijakú chuť
stavať sa na odpor

Odporný rytmus rozkázal nohe dupať
osamelé ženy sú nič oproti usedeným guliam

Roztáčam vrtule na t ca
Do diamantového sedu si kúpim
ešte jeden členok
Do remote control zabudujem zotrvačnik
a zastavím
roztrasené prsty

Krátky prednes mi rozlepil spotené pery

Pod pravouhlým mostom tancuje
premrznutá mucha
Do takého počasia by
ma ani pes nevyhnal Budem ju volať Mary

Mary:
Vždy, keď sa Mary ráno preberie, vycerí
na mňa dvesto očí Našťastie vtedy
ešte spím

A tempo:
Zaplňam si žalúdok údermi päste
a zasúvam radiátor naspäť do zátylku.

Vyvolený alebo Cudzou hlavou v hrobe

Diváci aktívni a herci mŕtvi.
S kolesom na krku radšej
prežiješ.

Áno,
aj smrť sa niekedy zmiluje,
ale nikdy nie nad tebou.

Nad tebou bude len
celý život lietat'
a keď sa jej konečne začneš báť,
keď už budeš len ty a cudzie deti,
keď sa opýtaš a nik neodvetí...

Vyčiarkne si ťa zo zoznamu
a zoberie si najprv tvoju mamu.

Chceš sa jej zastat',
lež veľa rúk ti ústa stíska.
Máš prikrátke nohy
a strach.

Dedil som po tebe,
čo sa komu zide.
Nosili mi vďaka v sitkovaných vreckách...

Až som pomaly zabudol.

Občas si spomeniem, kto si bol.
Občas sa vrátiš nevziať, čo ti patrí.
Komu si pomohol? Obom či jej?

A zas sa rozplynie dym aj obraz v sude.
Ešte raz rozmýšlam, čo je a čo bude.
Potom sa zotmie. Vylížem ranu do sucha.

Prehral a neodchádza so ctou.
Stal sa z neho pouličný predavač.
Ponúka múdrosť z ôsmich cudzích zubov,
zaplatí.
Podumá,
poťažká obeť, pichne do slabín,
počká, prikŕmi, udá, zničí, skryje.
Potom sa ohradí, obháji,
viackrát nezabije.
Zabijú jeho, lebo moc sa modlil.

Už tomu rozumieš? Už vieš, kto má tágo?
Ty si len guľa. Občas, zriedka biela.
Občas si šíp a niekto iný strieľa.
Pričasto holub pyšný na dve krídla.

Nebud' protivný!
A ty umrieš napriek. Že žiť sa ti páči.

Prečo mám na konci miesto ihly háčik?
Pretože ihlou sa dá vojsť a vyjsť.
A ja sa predsa nechcem vrátiť.
Vraciam sa, len keď zabudnem zavrieť dvere.
Že z okna kývajú lačné ruky?
Nie dovidenia, zbohom!

Som voľný ako vták. Nie. Ako vtáčik.
Nepoznám od zvona umieračik.
Umieram ako kdekto iný.
Nešťastný a s pocitom viny.

...stavím sa, že dupkom

Moja maličkosť

Chce sa mi spať. Ale nemôžem.
Nič mi tu totiž nepatrí.
Čo ak niečo zmizne a mne bude ľúto?
Že nie ja lež niekto iný?
Čo ak sa náhodou objaví Niekto?
Vstanem a koktajúc vypracem dvor.
Neotvorím. Veď ja som tu načas.
Presne keď rozžali. Hej, idem s vami.
Hostiť a baviť sa so súložkami.

Dám si kostým draka. Tá najväčšia obeť.
Janko s prakom hádže po mne
sivé gulky hrachu.
Otieram si o múr
hrb a prázdne žily.

Pohľadom zotročím špinavú kalnú rieku.

Každý bude skákať
a vždy iný získa.
Predám tvoje alibi za dvoch mladých krtkov.
Nory zívajú ustatou prázdnotou.
Uch. Uch.
Najkratšia ručička sa zastavila
na dvadsiatej štvртеj.

Dnes si obnovím členstvo.
Hovorte mi Vaše veličenstvo.

Zájdem k Mojžišovi. Iba na hodinku.
Ležíme pri Žitave, voniame ráno.
Rozpráva o hriechu, keď myslím na milenky,
rozprávam o hriechu, keď sníva o dobre.

Pod srdcom mám balvan a na duši sinku.
Mojžiš mi priťal bičom svojich slov.
Keď videl moju krv, prikývol a žmurkol.
Odchádzam zdravý, silný, chvíľu plný lásky.

Džús

Mal by som ísť na záchod
mal by som prestať písať nepriateľom
pozývacie listy
pri ktorých som si istý tak
áno
títo prídu

Nemal by som ani nechávať
stôl plný mobilov
odkazových schránok
hlasových cvičení
kreditných bariet farby zelenej a čiernej

Na klúčik mi niekto vyškrabkal
úplne iné zuby
také
ako mávala moja babička za slododna

Nechty mám zakryté moduritom
čo ak by ma chcel niekto späť?
obzerám sa po prázdnom plafóne
znudený ako narkoman

A teraz záver: Ženy, kde ste?

Vpred!

Celý život čakám?
Podľa mňa on čaká na mňa.
Kým sa snažím prežiť.
A on sa len zo mňa smeje.
Čaká, že raz zmúdriem.
Pritom sedí o blok ďalej.

Zbadal ma. A aj ja jeho.
Žmurkol som, že prídem.
Len sa zbalím, pošlem bozky.
Odchádzame spolu.
Život hore a ja vpredu.

Pre deti

Kdesi som počul jasat deti...

Oni jasali, ja som sal.
Bol som trúdom bez žihadla,
bez kožených vrecúšok
okolo holenných kostí.

Čím viac sal som, tým jasali menej.
Dívali sa mi do duše.
Skazenej a narušenej.

Zahanbil som sa. Rozplakal.
Aj kedysi jasajúce deti plakali.
Potom prišli, objali ma okolo kolien
a viedli ma k mostu.
Nebránil som sa. Vedel som, že som
v dobrých, nevinných rukách.

Sem hore? Súhlas.
Rozlúčili sa so mnou a sotili.
Nestihol som im ani darovať
mobil a nepremokavé hodinky.

Kdesi som počul jasat deti...

—

Nad kuchynskou linkou visí pavúk,
všetkými smermi lezú červy,
krikľavé, pruhované, nenápadne hryzú
betónovú stenu.

Nazerám im do úst bez strachu,
bez pocitu viny...obďaleč stojí
nerestami zbrázdená tvár starého tieňa.

Múdro prikyvuje na každý môj pohyb,
zatínam svaly a pozorujem jeho formované sadlo.
Cítim na sebe ešte okrem smradu zrak.
Olivový olej prepálil deň na po polnoci.

—

Otáznikom som skončil, tak s ním aj začnem. Nech.
Vymieňam telá, mladnem.
Tak už ma počnite!
Tak už ma počínajú a nechcú to ani oni, ani ja.

Dokážem si, že sa nebojím svetla.
Síce som oslepol, ale to sa spraví.
Za pár dní sa zase rozhládím.
Bude to trošku iné spektrum.

Obchádzam priezory a vždy vidím len tunel.
Oheň líže cestu medzi pruhmi
Tunel precitol a v hneve zadunel,
„pozor, cesta, idem vraždiť, uhni!“

Cesta sa vlní a od rozkoše vrieska,
nemôže uhnúť, len prehĺta dym.
Dávno už nebola súlož taká rezká,
oheň chcel tiež vrieskať, ale nemá čím.

Zrazu oheň zhasol a ostal prázdny tunel.
Sadol si na kameň a odložil kľúč.
Hlavu si vložil do jednej ruky, telo do druhej
a medzi nimi nechal iba žilu.

Nech má kade plakať hlinené slzy.
Priezory zavrel a zatiahol tmú.
Predral som sa von cez korene a hľuzy.
Nik nemôže nič a všetci veria, že smú.

Samotár

Celý život sa ľuďom vyhýbal
a preto ho všetci vyhľadávali.

Mário Polónyi
Ešte mnou občas niečo pohne

Ilustrácie, texty pri ilustráciách a grafická úprava
Katarína Žilová

Publikované v elektronickej forme na www.literatlik.sk

© 2004